

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม
และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

Exploratory Factor Analysis of the Real Behaviors Associated with
Virtues, Ethics and Desirable Values of Undergraduate Students

ไพโรจน์ พิภพเอกสิทธิ์*

สรวยอัยย์ อนันตวิจักขณ์

คณะบริหารธุรกิจและอุตสาหกรรมบริการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตปทุมธานี

*e-mail: proj76@gmail.com

Phairhoote Phiphopaekasit

Suang-I Anunthawichak

Faculty of Business Administration and Service Industry

King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Prachinburi Campus

Received: February 27, 2018

Revised: April 23, 2018

Accepted: May 3, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือจำนวน 400 ตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ และใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจด้วยวิธีแวกซ์

ผลการวิจัย พบว่า ชุดตัวแปรที่ศึกษาสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบได้ 7 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ตระหนักรู้คุณค่า ทักษะการและสิ่งแวดล้อม พึ่งพาตนเอง มุ่งมั่นในการทำงาน จิตสาธารณะ กตัญญูต่อเวที ละเว้นสิ่งเสพติด และซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนสะสม ร้อยละ 68.728 ผลของข้อเสนอแนะทั่วไป ได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้ (1) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา คณาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาควรเข้ามามีส่วนร่วมหาแนวทางพัฒนาร่วมกันเพื่อสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ (2) ด้านการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ควรมีกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติจริง

คำสำคัญ: การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์

Abstract

The purposes of this research were to study exploratory factor analysis of the real behaviors associated with virtues, ethics and desirable values of undergraduate students, and to propose guideline to develop the virtues, ethics and desirable values of undergraduate students. The instruments used in the research were online questionnaires (Google Forms) and the quality was checked by 3 experts. The data were collected from sample of undergraduate students studying in Bangkok Metropolitan Region, Eastern and North-eastern and Northern are 400 samples. The samples were selected by convenience sampling method. An exploratory factor analysis was carried out using the methodology for the exploratory factor with principal component analysis as well as the orthogonal rotation with varimax rotation method. The findings revealed that the studied variables could be analysed amount 7 factors which were realize knowledge of resource and environment, self-reliance, commitment to work, public spirit, gratitude, refrain from drugs and honesty. The commulative variance could describe as 68.728. The results of general suggestions were found that the respondents proposed the following guidelines for the development of virtues, ethics and desirable values of the undergraduate students i.e. 1) The president of universities, lecturers and students should be encouraged to develop and cultivate the virtues, ethics and desirable values of undergraduate students continuously. And 2) teaching and learning related to virtues, ethics and desirable values should be included training and workshop activities to increase motivation students to real practice.

Keywords: Exploratory Factor Analysis, Virtues, Ethics, Desirable Values

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตยพัฒนาคน โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข โดย 8 คุณธรรมพื้นฐานประกอบด้วย 1) ขยัน คือ ผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกต้อง ครองตนด้วยความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง 2) ประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินของอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ รู้จักทำบุญชราวยับ-รายจ่าย ของตนเองอยู่เสมอ 3) ซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจปลอดจากความรู้สึกลำเอียง หรืออคติ ไม่ใช้เล่ห์กลคดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้หน้าที่ของตนเองปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง 4) มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร และประเทศ โดยที่ตนยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจยึดมั่นในระเบียบแบบแผนข้อบังคับและข้อปฏิบัติ รวมถึงการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม 5) สุภาพ คือ ผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพ

และกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ เรียบร้อยไม่ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง เป็นผู้มีการประพฤติงามตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย 6) สะอาด คือ ผู้ที่รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ ผักผ่อนจิตใจไม่ให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจและสภาพแวดล้อม มีความผ่องใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น 7) สามัคคี คือ ผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับทราบของตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง สามารถแก้ปัญหาและจัดการความขัดแย้งได้ เป็นผู้มีความรับผิดชอบรับความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิดและความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติและสมานฉันท์ และ 8) มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น เห็นอก เห็นใจ และเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์และผู้ที่มีความเดือดร้อน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกายและสติปัญญาลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน จากนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา 8 คุณธรรมพื้นฐานดังกล่าวข้างต้น สถาบันการศึกษาจึงควรเร่งรัดนำไปปลูกฝังคุณธรรมพัฒนา ให้กับเยาวชนของชาติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ก้าวสู่สังคมคุณธรรมนำความรู้ ทั้งนี้สถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบัน

ศาสนา และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ต้องลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง (Duankhao, 2009)

หัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เสนอค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ประกอบด้วย 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม 5) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม 6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน 7) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง 8) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ 9) มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 10) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี 11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา และ 12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง (Yamwajee, 2014)

Office of the Higher Education Commission (2014) ได้เสนอกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต พันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา คือ การผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียน มีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด บัณฑิตระดับอุดมศึกษาจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคม ได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลก มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา

ผู้วิจัยได้เข้าร่วมประชุมและสัมภาษณ์ผู้บริหารนิคมอุตสาหกรรม ผู้จัดการโรงงาน และผู้จัดการแผนกบุคคลในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรีจำนวน 17 ท่าน สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการทำงานและการดำเนินชีวิตของพนักงานใหม่ที่เป็นนักศึกษาเพิ่งจบการศึกษาเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2561 สรุปรายภาพรวมผู้บริหารนิคมอุตสาหกรรม ผู้จัดการโรงงาน และผู้จัดการแผนกบุคคลมีความคิดเห็นตรงกันว่า ต้องการให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีให้กับนักศึกษาก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาและ

ก่อนที่จะเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานประกอบการทุกประเภท หากนักศึกษาเหล่านั้นไม่ได้รับการอบรมอย่างเข้มข้นในด้านดังกล่าวจะทำให้ขาดสภาพคุณงามความดี มีการแสดงออกทั้งกาย วาจา และใจที่ไม่ถูกต้อง ถ้าประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย บุคคลต่าง ๆ ในสังคมก็จะไม่ให้การยอมรับ ทำให้คุณค่าของตนลดลง ส่งผลให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษามีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคม หากนักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในระดับสูงจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่วัฒนธรรม ชุมชน สังคม และประเทศชาติ นอกจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบและสิทธิหน้าที่ของตนเองในสังคมแล้วควรดำเนินชีวิตตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ด้วย ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาแต่ละคนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สังคมก็มีความสุขและเจริญก้าวหน้าไปด้วย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ คือ สิ่งที่เป็นคุณงามความดีที่นักศึกษาควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อความสุข ความเจริญของตนเองและสังคมส่วนรวม นักศึกษาที่ได้ชื่อว่า เป็นพลเมืองดี ควรยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ในการที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม ได้แก่ ตระหนักคุณค่าทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การพึ่งตนเอง มุ่งมั่นในการทำงาน จิตสาธารณะ ความกตัญญูต่อบุคคล การละเว้นสิ่งเสพติด และความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น

ดังนั้นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาจึงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ดีในการศึกษาพฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเพื่อที่จะนำองค์ประกอบที่ได้มาปรับปรุงเนื้อหาและกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีพฤติกรรมที่ดีและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วิธีการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือซึ่งไม่ทราบจำนวนแน่นอน การสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็นกลุ่มตัวอย่างได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง โดยอ้างอิงจากตารางกลุ่มตัวอย่าง Yamane (1967) ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5%

2. เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแหล่งข้อมูล 2 ส่วน คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้ตอบแบบสอบถามออนไลน์ และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อมาสร้างเป็นแบบสอบถามออนไลน์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 พฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีลักษณะของข้อคำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดตระหนักคุณค่าทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พึ่งพาตนเอง มุ่งมั่นในการทำงาน จิตสาธารณะ กตัญญูต่อเวทีละเว้นสิ่งเสียดสี และซื่อสัตย์สุจริต และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป นำแบบสอบถามออนไลน์ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพและวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (I.O.C.) และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ นำแบบสอบถามออนไลน์ ไปทดสอบด้วยการทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรจำนวน 30 ตัวอย่าง หลังจากได้รับแบบสอบถามออนไลน์ ครบตามจำนวน 30 ตัวอย่าง วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach (1951) และได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ .933

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ กระจายไปยังกลุ่มเป้าหมายที่ใช้อินเทอร์เน็ตโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Convenience Sampling) ระหว่างเดือนตุลาคม 2560 - มกราคม 2561 ได้แบบสอบถามกลับมา (Reply) จำนวน 400 ตัวอย่าง ครบตามจำนวนที่กำหนด

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทั้งวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง เพศชาย จำนวน 102 ตัวอย่าง (ร้อยละ 25.5) เพศหญิง จำนวน 298 ตัวอย่าง (ร้อยละ 74.5) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา จำนวน 6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.3) มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิตจำนวน 15 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.8) มหาวิทยาลัยบูรพาจำนวน 17 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.3) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.8) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาเขตหัวหมากจำนวน 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตกรุงเทพจำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตปทุมธานีจำนวน 118 ตัวอย่าง (ร้อยละ 29.5) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรีจำนวน 44 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีจำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจำนวน 41 ตัวอย่าง (ร้อยละ 10.3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่นจำนวน 92 ตัวอย่าง (ร้อยละ 23) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมจำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.5) และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจำนวน 16 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .440 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Extraction (Communalities) ของตัวแปรทั้ง 29 ตัวแปร

ตัวแปร	รหัส	Mean	S.D.	Extraction
รู้คุณค่าของคุณของบุคคลอื่นที่ทำให้เรา	A1	4.40	0.645	0.683
รู้จักคุณธรรมความดีที่มีอยู่ในตัวเพื่อนและบุคคลอื่น	A2	4.22	0.627	0.667
ประกาศว่าผู้มีพระคุณของเราได้อย่างไร	A3	4.14	0.777	0.519
เมื่อรู้ว่าท่านมีคุณหรือมีอุปการะ ต้องตอบแทน	A4	4.60	0.576	0.655
ไม่แอบอ้างผลงานของเพื่อนเป็นผลงานของตัวเอง	B1	4.49	0.976	0.767
ยอมรับผิดเมื่อทำผิด ไม่ใส่ร้ายความผิดให้กับบุคคลอื่น	B2	4.60	0.618	0.713
แก้ปัญหาและปฏิบัติตามกิจกรรมตามวิถีชีวิตในสังคมได้	C1	4.22	0.633	0.583
ช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุด โดยไม่เป็นภาระต่อบุคคลอื่นที่มาช่วยมากเกินไป	C2	4.38	0.701	0.632
ใช้ชีวิตประจำวันให้มีความสุขโดยใช้ทุนทางปัญญาของตนเอง	C3	4.33	0.672	0.686
ใช้เวลาว่างจากการศึกษาด้านวิชาการอย่างมีคุณภาพ โดยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามความสนใจและความถนัด	D1	3.78	0.839	0.657
ให้ความสนใจ ใฝ่รู้ หาแนวทางเพิ่มพูนประสบการณ์ทางวิชาการร่วมกับเพื่อนและคณาจารย์อยู่เสมอ	D2	3.77	0.829	0.663
ประพฤติตน เป็นสุภาพบุรุษ สุภาพสตรี มีคุณธรรม และจริยธรรม	D3	4.18	0.670	0.591
ไม่ถือเอาความเห็นของตนเองว่าสำคัญกว่าความเห็นของบุคคลอื่น	E1	4.38	0.701	0.557
รับผิดชอบในการรักษาสິงแวดล้อม ซึ่งเป็นเรื่องของส่วนรวม ของชุมชนและสังคม	F1	4.28	0.688	0.714
ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม กฎหมาย ให้ความร่วมมือต่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองดี	F2	4.31	0.633	0.783
ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำ ไม่เอาเปรียบ เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน	F3	4.31	0.645	0.644
หลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากผู้ติดสิ่งเสพติด หรือผู้จำหน่ายสิ่งเสพติด	G1	4.62	0.641	0.648
ถ้าพบคนกำลังเสพยาเสพติดหรือจำหน่ายให้รับแจ้งเจ้าหน้าที่	G2	3.91	1.113	0.663
ไม่หลงเชื่อคำชักชวนโฆษณา หรือคำแนะนำใด ๆ หรือแสดงความเก่งกล้าเกี่ยวกับการเสพยาเสพติด	G3	4.62	0.677	0.667
ศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติด เพื่อจะได้ป้องกันตนเองและผู้ใกล้ชิดให้ห่างจากสิ่งเสพติด	G4	4.38	0.861	0.721
เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	H1	4.40	0.652	0.706
ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ	H2	4.41	0.654	0.779
ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง	H3	4.27	0.631	0.762
พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย	H4	4.34	0.678	0.774
ประหยัดน้ำประปาและประหยัดไฟฟ้า	I1	4.04	0.786	0.648
ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	I2	3.89	0.897	0.813
ช่วยเก็บเศษขยะ ใบไม้ และดูแลต้นไม้	I3	3.78	0.917	0.815
ช่วยจัดสภาพบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้ดูสวยงาม	I4	3.87	0.921	0.786
มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม	J1	4.20	0.691	0.634
ค่าเฉลี่ย		4.24	0.440	

3. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวแปรโดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) และทดสอบสมมติฐานด้วย Barlette’s Test of Sphericity พบว่า ค่า KMO มีค่าเท่ากับ .917 ซึ่งมากกว่า .8 แสดงว่า ตัวแปรมีความเหมาะสมที่จะวิเคราะห์มากที่สุด (Kaiwan, 2013) และทดสอบสมมติฐานด้วย Barlette’s Test of Sphericity พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .000 แสดงว่า ตัวแปรทุกตัวสามารถนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบได้ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ค่า KMO and Barlette’s Test of Sphericity

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.917
Bartlett’s Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	6816.770
	df	406
	Sig.	.000

4. ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (Total Variance Explained) โดยแสดงค่าก่อนและหลังการสกัดค่าองค์ประกอบ โดยวิธีองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) พบว่า การวิเคราะห์สามารถจำแนกองค์ประกอบได้จำนวน 7 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบมีค่าไอเกน (Eigenvalues) มากกว่า 1 และร้อยละความแปรปรวนสะสม (% Cumulative) ร้อยละ 68.728 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ค่าสถิติสำหรับแต่ละองค์ประกอบทั้งก่อนและหลังการสกัดตัวแปรทั้ง 29 ตัวแปร

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	% Cumulative	Total	% of Variance	% Cumulative	Total	% of Variance	% Cumulative
1	10.964	37.807	37.807	10.964	37.807	37.807	4.276	14.745	14.745
2	2.748	9.477	47.283	2.748	9.477	47.283	2.997	10.334	25.079
3	1.552	5.352	52.636	1.552	5.352	52.636	2.948	10.165	35.244
4	1.302	4.490	57.126	1.302	4.490	57.126	2.941	10.140	45.384
5	1.226	4.229	61.355	1.226	4.229	61.355	2.662	9.179	54.564
6	1.126	3.882	65.237	1.126	3.882	65.237	2.359	8.133	62.696
7	1.012	3.491	68.728	1.012	3.491	68.728	1.749	6.031	68.728
8	.803	2.768	71.496						
9	.724	2.497	73.992						
10	.657	2.264	76.256						
11	.606	2.088	78.344						
12	.576	1.987	80.331						
13	.564	1.944	82.275						
14	.527	1.817	84.092						
15	.477	1.644	85.735						
16	.444	1.532	87.267						
17	.438	1.512	88.778						
18	.429	1.479	90.258						
19	.386	1.331	91.588						
20	.352	1.213	92.801						
21	.328	1.131	93.933						

ตารางที่ 3 ค่าสถิติสำหรับแต่ละองค์ประกอบทั้งก่อนและหลังการสกัดตัวแปรทั้ง 29 ตัวแปร (ต่อ)

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	% Cumulative	Total	% of Variance	% Cumulative	Total	% of Variance	% Cumulative
22	.298	1.027	94.960						
23	.286	.987	95.947						
24	.268	.925	96.872						
25	.244	.841	97.713						
26	.194	.667	98.380						
27	.186	.640	99.021						
28	.153	.529	99.550						
29	.131	.450	100.000						

จากตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติสำหรับแต่ละองค์ประกอบทั้งก่อนและหลังการสกัดตัวแปรทั้ง 29 ตัวแปร ผลการสกัดองค์ประกอบโดยวิธีองค์ประกอบหลัก สามารถอธิบายได้ดังนี้

1) Component หมายถึง องค์ประกอบทั่วไปมีจำนวนเท่ากับจำนวนตัวแปร ในที่นี้เท่ากับ 29 ตัวแปร

2) Initial Eigenvalues หมายถึง ค่าความแปรปรวนทั้งหมดในตัวแปรเดิมที่สามารถอธิบายได้โดยองค์ประกอบทั้งหมด (Total) อธิบายได้ว่า องค์ประกอบที่ 1 มีค่าความแปรปรวนมากที่สุดเท่ากับ 10.964 รองลงมา ได้แก่ องค์ประกอบที่ 2 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 2.748 และ องค์ประกอบที่ 29 มีค่าความแปรปรวนน้อยที่สุดเท่ากับ .131 ตามลำดับ ค่า % of Variance หมายถึง เปอร์เซ็นต์ที่แต่ละองค์ประกอบที่อธิบายความผันแปรได้ โดยจะแสดงในรูปแบบร้อยละของแต่ละองค์ประกอบเมื่อเทียบกับจำนวนขององค์ประกอบทั้งหมด ซึ่งหาได้จาก $\% \text{ of Variance} = (\text{Total} / \text{จำนวนองค์ประกอบ}) \times 100$ ดังนั้นองค์ประกอบที่ 1 จะได้ $\% \text{ of Variance} = (10.964 / 29) \times 100$ เท่ากับ 37.807 ส่วนค่า % Cumulative หมายถึง การแสดงค่าความแปรปรวนเป็นร้อยละสะสม (% of Variance) ทั้ง 7 องค์ประกอบ ดังนี้ $(37.807 + 9.477 + 5.352 + 4.490 + 4.229 + 3.882 + 3.491)$ เท่ากับ 68.728

3) Extraction Sums of Squared Loadings หมายถึง ค่าน้ำหนักแต่ละองค์ประกอบยกกำลังสอง เมื่อมีการสกัดองค์ประกอบจะให้ค่า Total, % of Variance และ % Cumulative โดยมีวิธีการคำนวณเหมือนกับ Initial Eigenvalues แต่จะแสดงเฉพาะองค์ประกอบที่มีค่ามากกว่า 1 เท่านั้น

4) Rotation Sums of Squared Loadings หมายถึง การหมุนแกนองค์ประกอบไปในลักษณะที่องค์ประกอบต่าง ๆ ยังคงตั้งฉากกันหรือเป็นอิสระต่อกัน ในที่นี้ใช้วิธีการหมุนแกนแบบเวรีแมกซ์ (Varimax) เป็นวิธีหมุนแกนองค์ประกอบที่จะแสดงเฉพาะค่าองค์ประกอบที่มีค่า Eigenvalues มากกว่า 1 เท่านั้น เมื่อหมุนแกน พบว่า % of Variance ขององค์ประกอบที่ 1 เท่ากับ 14.745 ซึ่งน้อยกว่า % of Variance (Extraction Rotation Sums of Squared Loadings) เท่ากับ 37.807 เมื่อยังไม่หมุนแกน ส่วนองค์ประกอบที่ 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 มีค่ามากกว่าเมื่อยังไม่หมุนแกน

5) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจด้วยวิธีการหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีเวรีแมกซ์ พบว่า ค่า Factor Loadings เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเทียบกับก่อนการหมุนแกนองค์ประกอบ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ค่า Rotation Component Matrix

	Component						
	1	2	3	4	5	6	7
I3	.859	.096	.119	.182	.111	.092	-.018
I4	.836	.196	.017	.165	.098	.100	-.039
I2	.836	.044	.304	.056	.113	.064	-.020
I1	.722	.062	.086	.213	.169	.203	-.025
D1	.571	.436	.309	.052	-.011	-.174	.113
C3	.079	.685	.234	.115	.176	.320	.099
C2	.030	.656	.158	.240	.203	.269	.066
C1	.205	.625	.196	.216	.246	.068	-.005
D2	.526	.579	.125	.093	.114	-.071	.094
D3	.260	.567	.118	.349	.201	.031	.154
H4	.277	.126	.766	.063	.252	.153	.064
H3	.254	.206	.748	.151	.142	.221	.064
H2	.109	.253	.722	.315	.212	.135	.139
H1	.088	.253	.642	.393	.176	.166	.098
F2	.246	.262	.135	.760	.156	.139	.123
F1	.255	.225	.281	.651	.260	.122	.114
F3	.273	.220	.224	.588	.283	.168	.132
J1	.384	.341	.293	.506	.107	.118	.056
A1	.101	.118	.140	.198	.764	.115	.051
A2	.126	.243	.190	.002	.727	.139	.087
A4	.058	.081	.123	.395	.669	.084	.138
A3	.239	.246	.171	.127	.581	.113	.078
G3	.002	.037	.239	.232	.132	.724	.116
G4	.250	.323	.160	.025	.226	.690	-.019
G1	-.048	.059	.171	.429	.074	.624	.184
G2	.485	.142	.024	-.096	.090	.622	.059
B1	.028	-.022	-.015	.055	-.010	.215	.846
B2	-.060	.230	.214	.149	.237	-.061	.727
E1	-.016	.112	.138	.463	.183	.078	.520

จากตารางที่ 4 สามารถสรุปค่าน้ำหนักของแต่ละองค์ประกอบได้ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วย ตัวแปร I3, I4, I2, I1 และ D1 ตั้งชื่อเป็น “ตระหนักรู้คุณค่าทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม” องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยตัวแปร C3, C2, C1, D2 และ D3 ตั้งชื่อเป็น “พึ่งพาตนเอง” องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วย ตัวแปร H4, H3, H2 และ H1 ตั้งชื่อเป็น “มุ่งมั่นในการทำงาน” องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วย ตัวแปร F2, F1, F3 และ J1 ตั้งชื่อเป็น “จิตสาธารณะ” องค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วย ตัวแปร A1, A2, A4 และ A3 ตั้งชื่อเป็น “กตัญญูทดแทน” องค์ประกอบที่ 6 ประกอบด้วย ตัวแปร G3, G4, G1 และ G2 ตั้งชื่อเป็น “ละเว้นสิ่งเสพติด” และองค์ประกอบที่ 7 ประกอบด้วย ตัวแปร B1, B2 และ E1 ตั้งชื่อเป็น “ซื่อสัตย์สุจริต”

4. ผลของข้อเสนอแนะทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีดังนี้ 1) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา คณาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ควรเข้ามามีส่วนร่วมหาแนวทางพัฒนาร่วมกันเพื่อสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 2) ด้านการเรียนการสอน ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ควรมีกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติจริง

อภิปรายผลการวิจัย

องค์ประกอบที่ 1 ตระหนักรู้คุณค่าทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ช่วยเก็บเศษขยะ ใบไม้ และดูแลต้นไม้ ช่วยจัดสภาพบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้ดูสวยงาม ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ประหยัดน้ำประปาและประหยัดไฟฟ้า และใช้เวลาว่างจากการศึกษาด้านวิชาการอย่างมีคุณภาพ โดยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามความสนใจและความถนัด สอดคล้องกับ Skulpunyawa & Maluleem (2014) ศึกษาปัจจัยการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา ประกอบด้วยสิ่งแวดล้อมที่มีชีวิต ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เพื่อน สภาพแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต ได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน งานกิจกรรมนักศึกษา งานบริการหอพักนักศึกษา งานวิจัยนักศึกษา และสอดคล้องกับ British Standards Institution Thailand (2018) รายงานว่า ผู้ทำงานภายใต้การควบคุมขององค์กร

ต้องมีความตระหนักถึงนโยบายสิ่งแวดล้อม ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยยะ และผลกระทบที่มีนัยยะที่เกี่ยวข้องกับงานของเขา การสนับสนุนต่อประสิทธิภาพของระบบการบริหารสิ่งแวดล้อม รวมถึงประโยชน์ของการได้มาซึ่งสมรรถนะสิ่งแวดล้อม และผลกระทบของการไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดของระบบบริหารสิ่งแวดล้อมรวมถึงข้อบังคับผูกมัด

องค์ประกอบที่ 2 การพึ่งตนเอง ประกอบด้วย ใช้ชีวิตประจำวันให้มีความสุขโดยใช้ทุนทางปัญญาของตนเอง ช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุด โดยไม่เป็นภาระต่อบุคคลอื่นที่เข้ามาช่วยมากเกินไป แก้ปัญหาและปฏิบัติกิจกรรมตามวิถีชีวิตในสังคมได้ให้ความสนใจ ใฝ่รู้ หาแนวทางเพิ่มพูนประสบการณ์ทางวิชาการร่วมกับเพื่อนและคณาจารย์อยู่เสมอ และประพฤติตน เป็นสุภาพบุรุษ สุภาพสตรี มีคุณธรรม และจริยธรรม สอดคล้องกับ Noykhum (2007) พบว่า เมื่อมีค่าใช้จ่ายจากการเรียนเพิ่มขึ้นจะพยายามออมเงิน หรือหารายได้เพิ่ม มากกว่าขอจากพ่อแม่ และผู้ปกครอง และสอดคล้องกับ Maslow (1954) ความต้องการทางด้านร่างกายหรือสรีระ (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย ความสะอาด ความสว่าง การระบายอากาศที่ดี การบริการสุขภาพ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 3 มุ่งมั่นในการทำงานประกอบด้วย พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ และเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับ Srisapan (2014) รายงานการตั้งเป้าหมายสูงสุดในชีวิตในขณะที่เป็นนักศึกษา ตั้งเป้าหมายสูงสุดในชีวิตในอนาคตหลังจากที่ได้สำเร็จการศึกษาแล้ว วิธีการหรือแนวทางในการพิชิตอุปสรรคเพื่อไปสู่ความสำเร็จในชีวิตด้านการเรียนและด้านการดำเนินกิจกรรมในชีวิต การดำเนินการที่จะนำตัวเองก้าวไปสู่มาตรฐานที่ดีเลิศในการทำกิจกรรมในชีวิต และความทะเยอทะยานหรือความคาดหวังต่อผลงานที่อยู่ในระดับสูงอันจะส่งต่อการประสบความสำเร็จในชีวิต และสอดคล้องกับ Maslow (1954) พบว่า ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการมีความมุ่งมั่นที่จะประสบผลสำเร็จ มีความสามารถ และต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่า ตนเองมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับการยกย่อง และนับถือจากผู้อื่น เป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตัวเองและเป็นคนมีประโยชน์

องค์ประกอบที่ 4 จิตสาธารณะ ประกอบด้วย ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม กฎหมาย ให้ความร่วมมือต่อชุมชน และสังคมในฐานะพลเมืองดี รับผิดชอบในการรักษาสีเขียวแวดล้อม ซึ่งเป็นเรื่องของส่วนรวม ของชุมชนและสังคม ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ไม่เอาเปรียบ เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน และมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม สอดคล้องกับ Srisapan (2014) รายงานการใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ โดยการช่วยเหลือสังคม การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือและสร้างประโยชน์ให้กับสังคม การตอบแทน และเลี้ยงดูผู้มีพระคุณ และสอดคล้องกับ Bhanthumnawin (1995) กล่าวว่า พฤติกรรมการทำดี ละเว้นความชั่ว และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม การเป็นพลเมืองดี และพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

องค์ประกอบที่ 5 ความกตัญญูกตเวที ประกอบด้วย รู้คุณค่าคุณที่ของบุคคลอื่นทำให้เรา รู้จักคุณธรรมความดี ที่มีอยู่ในตัวเพื่อนและบุคคลอื่น เมื่อรู้ว่าท่านมีคุณหรือมีอุปการะ ต้องตอบแทน และประกาศว่าผู้มีพระคุณของเราได้อย่างไร สอดคล้องกับ Noykhum (2007) พบว่า เมื่อครูขอความช่วยเหลือการงานจะเข้าช่วยเหลืออย่างไม่รีรอ และด้วยความเต็มใจ และสอดคล้องกับ Indapanno (1954) รายงานว่า ความรู้และยอมรับรู้ในบุญคุณของผู้อื่นที่มีอยู่เหนือตนนี้ เรียกว่า กตัญญูตา การพยายามตอบแทนบุญคุณนั้น ๆ เรียกว่า กตเวทิตา คนผู้รู้บุญคุณท่าน เรียกว่า กตัญญู คนที่ทำตอบแทน เรียกว่า คนกตเวที กตัญญูกตเวทิตา คือ ความรู้บุญคุณท่านแล้วทำตอบแทนให้ปรากฏ นี่เป็นธรรม ประคองโลกให้เป็นอยู่ได้ และอยู่ด้วยความสงบสุข

องค์ประกอบที่ 6 การละเว้นสิ่งเสพติด ประกอบด้วย ไม่หลงเชื่อคำชักชวนโฆษณา หรือคำแนะนำใด ๆ หรือแสดงความเก่งกล้าเกี่ยวกับการเสพติด ศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติด เพื่อจะได้ป้องกันตนเองและผู้ใกล้ชิดให้ห่างจากสิ่งเสพติด หลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากผู้ติดสิ่งเสพติด หรือผู้จำหน่ายสิ่งเสพติด และถ้าพบคนกำลังเสพติดหรือจำหน่ายให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ สอดคล้องกับ Noykhum (2007) พบว่า เพื่อนดื่มสุรา หรือของมีเมา จะห้ามปรามตักเตือนอยู่เสมอ และเตือนเพื่อนที่สูบบุหรี่ให้รู้ว่าเป็นการทำลายสุขภาพ และสอดคล้องกับ Kasornsukon (1998) รายงานว่าครอบครัวต้องให้ความอบอุ่นเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานของตนเอง และเป็นตัวอย่างที่ดี นักเรียนต้องไม่หลงเชื่อคำชักชวนของเพื่อนในทางที่ผิด ต้องรู้จักออกกำลังกาย และทำงานอดิเรกในช่วงเวลาวาง

องค์ประกอบที่ 7 ความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบด้วย ไม่แอบอ้างผลงานของเพื่อนเป็นผลงานของตัวเอง ยอมรับผิดเมื่อทำผิด ไม่ใส่ร้ายความผิดให้กับบุคคลอื่น และไม่ถือเอาความเห็นของตนเองว่าสำคัญกว่าความเห็นของบุคคลอื่น สอดคล้องกับ Noykhum (2007) พบว่า รักษาคำพูด รักษาสัญญา ไม่โกหก และไม่แอบอ้างเอาผลงานของเพื่อนมาเป็นของตนโดยที่ตนมิได้ลงมือกระทำงานนั้น ๆ และสอดคล้องกับ Bhanthumnawin (1995) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์สุจริต คือ สิ่งที่บุคคลยอมรับว่าเป็นสิ่งดีงาม เป็นการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีประโยชน์มากกว่ามีโทษ

สรุป

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากวิธีการสกัดตัวแปรหลาย ๆ ตัว โดยรวมกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันเป็นองค์ประกอบเดียวกันส่งผลให้ได้องค์ประกอบสำคัญ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ตระหนักรู้คุณค่าทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การพึ่งตนเอง มุ่งมั่นในการทำงาน จิตสาธารณะ ความกตัญญูกตเวที การละเว้นสิ่งเสพติด และความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งสามารถนำองค์ประกอบเหล่านี้ศึกษาวิจัยครั้งต่อไปเพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้บริหารสถานศึกษา คณาจารย์ ผู้สอน และนักศึกษาควรเข้ามามีส่วนร่วมหาแนวทางพัฒนาร่วมกันเพื่อสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการจัดการเรียนการสอนควบคู่กับกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาปฏิบัติตามกรอบของคุณธรรมจริยธรรมและประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศไทยต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สถานศึกษาควรนำผลงานวิจัยไปพัฒนาหลักสูตร และกิจกรรมในรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม บรรจุนโยบายตระหนักรู้คุณค่าทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พึ่งพาตนเอง มุ่งมั่นในการทำงาน จิตสาธารณะ กตัญญูกตเวที ละเว้นสิ่งเสพติด และซื่อสัตย์สุจริต โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติจริง
2. สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามผลด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีการวัด ประเมินผลหลากหลายวิธี มีการตรวจสอบผลสะท้อนกลับทุกปีการศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ผู้สนใจวิจัยควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. ผู้สนใจวิจัยควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

References

- Bhanthumwawin, D. (1995). *Tree Moral Theory*. Bangkok: National Institute of Development Administration. [in Thai]
- British Standards Institution Thailand. (2018). ISO 14001-2015 Pre Translate for Training Purpose Date: July 14. Retrieved from http://www.iso-thai.com/forums/index.php?app=core&module=attach§ion=attach&attach_id=9754.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16, 297–334.
- Duankhao, R. (2009). 8 Basic Virtues. Retrieved from http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=13677&Key=news_research [in Thai]
- Indapanno, B. (1954). The World can survive: Because of Gratitude. Retrieved from <http://www.dharma-gateway.com/monk/preach/buddhadas/bdd-36.htm> [in Thai]
- Kaiwan, Y. (2013). *Multivariate Statistical Analysis for Research*. Bangkok: Chulalongkorn University Publisher. [in Thai]
- Kasornsukon, T. (1998). *Guidance in Action for Prevention and Suppression of Drug Abuse within the Educational Opportunity Extension School under the Office of Primary Education Changwat Lopburi Group III*. M.Ed. Thesis (Education Administration), Graduate School, Kasetsart University. [in Thai]
- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper & Row.
- Noykhum, T. (2007). *Observed and Expected Desirable Behaviors in terms of Ethics, Virtues and Values of Vocational Certificate Students, Nakhon Pathom Industrial and Community Education College*. M.Ed. Independent Study (Educational Administration), Graduate School, Kasetsart University. [in Thai]
- Office of the Higher Education Commission. (2014). *A Guide to Quality Assurance in Higher Education 2014*. Nonthaburi: Parbpim Limited Partnership. [in Thai]
- Skulpunyawa, S., & Maluleem, I. (2014). The development of education environment model to produce graduates having desirable feature according to the national higher education qualifications framework for Nursing Graduates (TQF) 2009. *EAU Heritage Journal Social Science and Humanity*, 4(1), 188. [in Thai]
- Srisapan, A. (2014). *The Acquisition of Desirable Characteristics of being a Good Person among Undergraduate Students at Mahidol University, Salaya Campus, Nakhon Pathom Province*. M.A. Thesis (Community Psychology), Graduate School, Silpakorn University. [in Thai]
- Yamane, T. (1967). *Statistics: an Introductory Analysis* (2nd ed.). New York: Harper & Row.
- Yamwajee, N. (2014). The main value of the Thai people according to the policy of the National Council for Peace and Order. Retrieved from <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=38658&Key=news20> [in Thai]